

64-72-16/1
20.03.2020

ВІДГУК

від «19» березня 2020 р.

офіційного опонента
доктора архітектури, професора
Слепцова Олега Семеновича
на дисертаційну роботу **Савчука Андрія Івановича**
«Архітектурно-планувальні вирішення дерев'яних рекреаційних
об'єктів Карпатського регіону»,
що подається на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури
за спеціальністю 18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд»

1. Актуальність роботи

Активізація будівельної діяльності, освоєння та інтенсифікація рекреаційного потенціалу Карпатського регіону, розпочаті в 2000-х роках, обумовлює потребу дослідження й обґрунтування нових підходів до вирішення архітектурно-планувальних завдань при спорудженні відпочинкових будівель із дерева. Актуальність дисертаційної роботи, крім іншого, обумовлена: новими соціально-економічними умовами розвитку рекреаційної галузі Карпатського регіону, трансформацією колективних і ринкових форм власності й систем господарювання; інтенсифікацією будівництва рекреаційних об'єктів із дерева, появою нових і трансформацією існуючих типів будівель у сучасній дерев'яній архітектурі Карпатського регіону; недостатньою обґрунтованістю архітектурних рішень дерев'яних рекреаційних об'єктів та незадовільним рівнем розробки науково-методичної бази їх розвитку. Наявна потреба комплексного розкриття питань розвитку сучасної дерев'яної архітектури Карпатського регіону, оновлення підходів до організації рекреаційних об'єктів у плані трансформації будівельних і естетичних традицій архітектури попередніх періодів.

Актуальність роботи А.І.Савчука підтверджує і те, що дослідження пов'язане з багатьма науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до тематики наукових досліджень кафедри архітектурного проектування Інституту архітектури та дизайну Національного університету «Львівська політехніка» – «Теоретично-

практичні основи формування житлових і громадських будівель та споруд»; в межах науково-дослідної роботи «Розробка методологічних основ просторового підходу до обґрунтування архітектурних рішень» (№ 0117U007605). Дисертація виконана у контексті реалізації «Концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 р.», схваленої Кабінетом Міністрів України 01.08.2013 р.; напрям теми дослідження відповідає програмним завданням Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (№3038-VI від 17.02.2011).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій та їх достовірність

Обґрунтованість наукових положень і висновків, поданих у дисертаційній роботі, підтверджена несуперечністю тієї інформації, що отримується в результаті виявлення особливостей архітектурно-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів у Карпатському регіоні України та їх класифікації, обґрунтування напрямів подальшого розвитку, способів збереження й трансформації традицій рекреаційної архітектури в регіоні. Це дозволяє суттєво доповнити наявні раніше архітектурно-планувальні вирішення дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону, точність яких підтверджена практикою використання, та розширити діапазон їх застосування. Достовірність розроблених автором архітектурно-планувальних вирішень підтверджується достатньою кількістю натурних спостережень та експериментів, які проводилися за раціонально розробленою методикою, що дозволило встановити функціонально-планувальні, композиційні й конструктивні особливості нової дерев'яної рекреаційної архітектури регіону; порівняти архітектурно-планувальні вирішення в сучасній та історичній дерев'яній рекреаційній архітектурі Карпатського регіону; визначити тенденції змін.

3. Наукова новизна

Наукова новизна роботи полягає в комплексному дослідженні особливостей функціонально-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів у Карпатському регіоні, виявленні тенденцій трансформацій та розвитку архітектурно-планувальних особливостей рекреаційних об'єктів з дерева, які споруджені в різних історичних періодах. Обґрунтовано й удосконалено вперше:

– методи інвентаризації архітектурно-планувальних вирішень сучасної й історичної дерев'яної рекреаційної архітектури;

– методичні вимоги й способи покращення архітектурно-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів у Карпатському регіоні.

Розроблено методичний інструментарій дослідження на основі системного підходу із застосуванням загальнонаукових методів: аналізу й синтезу, аналогії, порівняння й узагальнення. Вдосконалено історичний метод дослідження дерев'яної рекреаційної архітектури Карпатського регіону. На основі зібраного матеріалу покращено підходи до комплексного дослідження дерев'яних рекреаційних об'єктів. Порівняння зібраного й систематизованого емпіричного матеріалу скеровано на виявлення позитивних і негативних характеристик відпочинкових об'єктів, збудованих із дерева, особливостей та тенденцій змін у рекреаційній сфері й архітектурі загалом. Вдосконалено існуючий метод інвентаризації дерев'яних рекреаційних об'єктів, введено планувальні характеристики, конструктивні й технологічні особливості побудови сучасних рекреаційних будівель з дерева. З допомогою узагальнення визначено три основні критерії виявлення тенденцій та оцінки архітектурно-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів: функціонально-планувальні, архітектурно-композиційні й інженерно-конструктивні рішення. Їх аналіз дозволив розкрити ключові завдання дослідження основних засад формування дерев'яної рекреаційної архітектури.

4. Значущість роботи для науки і практики

У результаті проведених досліджень автором дисертації вдосконалено методику дослідження дерев'яної архітектури та визначено підхід до інвентаризації дерев'яних рекреаційних об'єктів; проведено ретроспективний аналіз архітектурно-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних будівель Карпатського регіону, виявлено стильові тенденції, історичні періоди розвитку відпочинкової архітектури. Уточнення архітектурно-етнографічного районування Карпат дозволило виявити центри розвитку сучасної дерев'яної архітектури, а аналіз архітектурно-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів європейських країн, зокрема Польщі, Словаччини, Румунії, Чехії, Австрії, Швейцарії, сприятиме розвитку сучасних дерев'яних рекреаційних об'єктів у Карпатському регіоні.

Розроблені в дисертації положення становлять практичну основу для вдосконалення й розвитку архітектурно-планувальної організації дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону, що сприятиме підвищенню соціально-економічної й екологічної ефективності проектних рішень. Дані дослідження дозволяють вирішити проблему збереження й розвитку традицій і надбань локальних шкіл народного дерев'яного будівництва при проектуванні й спорудженні нових рекреаційних об'єктів у Карпатському регіоні.

Визначені шляхи й способи збереження, трансформації та переосмислення традицій в архітектурі створюють можливість покращити архітектурно-планувальні рішення дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону. Аналіз та оцінка змін архітектурно-планувальних вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів у регіоні дозволили запропонувати комплекс методичних вимог до їх організації: збереження спадковості й етнографічності, вимога варіативності, екологічна відповідність, передбачення автономності та резервування ресурсів, вимога технологічності.

Про практичне значення дисертаційної роботи свідчать і впровадження результатів досліджень.

5. Публікація основних результатів дисертації

Основні положення дисертації повністю розкриті й достатньо чітко висвітлені в опублікованих наукових працях дисертанта. За темою дисертації опубліковано 11 наукових праць, з яких:

- 7 статей у наукових фахових виданнях України;
- 1 публікація у науково-періодичному виданні іншої держави;
- 3 публікації є матеріалами і тезами наукових конференцій.

Усі публікації автора одноосібні.

Таким чином, можна вважати, що основні положення дисертаційної роботи добре відомі науковим і практичним працівникам архітектурної галузі України.

6. Загальна оцінка дисертації

Дисертація складається з анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи 285 сторінок, з яких: основного тексту – 188 сторінок; таблиці й рисунки – 33 сторінки. Список використаних джерел охоплює 126 позицій на 11 сторінках; 4 додатки на 53 сторінках.

Зміст роботи викладено з логічною послідовністю. Дисертаційна робота оформлена якісно, охайно, з дотриманням усіх вимог.

На основі попереднього вивчення дослідження вважаю, що дисертаційна робота Савчука А.І. «Архітектурно-планувальні вирішення дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону» є завершеною науково-дослідною роботою, яка присвячена вирішенню важливої й актуальної проблеми. Виконані дослідження мають наукову новизну та практичну цінність. Дисертація відповідає спеціальності 18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд».

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації, повною мірою їх розкриває.

7. Зауваження

Оцінюючи роботу загалом позитивно, необхідно виділити деякі зауваження:

1. На мій погляд, доречним було би відкоригувати назву дослідження – «Архітектурно-планувальна організація дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону». При цьому, уточнити назву четвертого розділу – «Архітектурно-планувальні вирішення сучасної дерев'яної архітектури». В четвертому розділі у підрозділах 4.1, 4.2, 4.3 небажана присутність повторів однакових словосполучень – «...вирішень дерев'яних рекреаційних об'єктів...».

Назва п'ятого розділу «під кальку» повторює назви підрозділів 5.1, 5.2, 5.3. Тому доречно змінити її на – «Науково-практичні рекомендації щодо розвитку дерев'яної рекреаційної архітектури Карпатського регіону».

2. В ланцюгу «завдання – наукова новизна – загальні висновки дослідження» потрібно більш чітко окреслити взаємний вплив і зв'язок поставлених завдань і отриманих результатів. Наукова робота повинна завершуватись перспективами і напрямками подальшого дослідження даної теми.

3. Зібраний автором масив емпіричних даних про нові рекреаційні об'єкти з дерева в Українських Карпатах необхідно скласти у систематизованому вигляді у каталог.

4. Впорядкувати номенклатуру рекреаційних об'єктів з урахуванням їх класифікації.

5. Розроблена графічна частина дисертації (експозиція) потребує доопрацювання, як по загальній композиції, так і по кольоровій гамі. Авторські об'єкти представити акцентовано в кінці експозиції.

6. В тексті дисертації та авторефераті мають місце редакційно-стилістичні, технічні та граматичні помилки і неточності.

Зроблені зауваження і побажання не знижують загальної значимості роботи і не впливають на її позитивну оцінку.

8. Висновок

Дисертація Савчука Андрія Івановича «Архітектурно-планувальні вирішення дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону» виконана на високому науковому рівні і є завершеним науковим дослідженням. У роботі мають місце як глибоко обгрунтовані теоретичні розробки, так і оригінальні експериментальні дослідження. Розроблені автором положення щодо вдосконалення й розвитку архітектурно-планувальної організації дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону мають наукове й практичне значення.

Наукова і практична цінність розробок, новизна рішень дають підставу вважати, що дисертаційна робота Савчука А.І. на тему: «Архітектурно-планувальні вирішення дерев'яних рекреаційних об'єктів Карпатського регіону» за обсягом і формою повністю відповідає вимогам ВАК України, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури, а її автор – Савчук А.І., заслуговує присудження наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.02 – «Архітектура будівель та споруд».

Народний архітектор України,
доктор архітектури, професор,
лауреат державної премії України в галузі архітектури,
завідувач кафедри Основ архітектури
та архітектурного проектування Київського
національного університету
будівництва і архітектури

О.С. Слепцов

Підпис О.С. Слепцова засвідчую:
Перший проректор КНУБА, професор

Д.О Чернишев

